[2019] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 994

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਬਨਾਮ

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ

(2013 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1656)

10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2019

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ 34, 498-ਏ, 304-ਬੀ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਧਾਰਾ 34- ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਦੋਸ਼ੀ (ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਤੀ) ਨੇ ਪੀੜਤਾ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ- ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੀੜਤਾ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸੜ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ- ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤਾ ਦਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ- ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ- ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ, 304-ਬੀ, 302 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3, 4 ਅਤੇ 6 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ- ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ- ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ/ਭੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ- ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ

ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ- ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ- ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ- ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1961 - ਧਾਰਾ 3, 4 ਅਤੇ 6

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 995

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ: 1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ/ ਭੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਅਚਾਨਕ ਸੜਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਿ ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਸੜਨ/ਮੌਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 9] [1007-F-H; 1008-A-B]

2. ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? [ਪੈਰਾ 10] [1008-C]

3. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਹਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 12] [1011-F-H]

XXXXXX

4. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। [ਪੈਰਾ 13] [1012-A-C]

ਐਟਲੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ **ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 807;** ਉਮੇਦਭਾਈ ਜਾਦਵਭਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ **(1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 228: [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 471;** ਸਾਂਬਾਸਿਵਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ **(1998) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 412: [1998] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 280 - ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਚੰਦੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ **(2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 408;** ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. **(2003) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 26: [2003] 3 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 401**; ਦੇਵਤਾ ਵੈਂਕਟਸਵਾਮੀ ਉਰਫ ਰੰਗਈਆ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਏ.ਪੀ. **(2003) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 700**; ਮੇਨ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ **(2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 692: [2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 768;** ਚਾਣਕਯ ਧੀਬਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਬਨਾਮ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. **(2004) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 398: [2003] 6 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1181**; ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ **(2006) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303 : [2006] 9 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 249**; ਬਨਾਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ **(2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 790: [2018] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 623** ; ਮਦਾਥਿਲ ਨਾਰਾਇਣਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ **(2018) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 513;** ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਤਰ @ ਕਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ **(2019) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 513** - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 997

ਅਹਰ ਰਾਜਾ ਖੀਮਾ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ **[1955] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1285**; ਕੇ ਗੋਪਾਲ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ **(1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 355: [1979] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 265;** ਕੇ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਉਨੀਥਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ **(1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 309: [1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1222 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

(2002) 9 SCC 408	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
[2003] 3 Suppl. SCR 401	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
(2003) 10 SCC 700	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5

[2004] 3 SCR 768	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
[2003] 6 Suppl. SCR 1181	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
[2006] 9 Suppl. SCR 249	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
[2018] 4 SCR 623	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
(2018) 14 SCC 513	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 5.5
[1955] 2 SCR 1285	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.5
[1979] 2 SCR 265	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.5
[1999] 1 SCR 1222	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.5
[1978] 2 SCR 471	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14
(2019) 2 SCC 513	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14
AIR 1955 SC 807	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14
[1998] 3 SCR 280	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2013 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1656

2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 402 ਵਿੱਚ ਗੁਲਬਰਗਾ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਦੇ 08.02.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਨੁਮੋਲੂ, ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਅਨੀਸੇਟੀ, ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਗੋਇਲ।

XXXXXX

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋਸਫ ਅਰਸਤੂ ਐਸ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਆ ਅਰਸਤੂ, ਸ਼ਿਵ ਪੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਫਰਾਹ ਹਾਸ਼ਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੀਤਾ ਸ਼ੇਨੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 08.02.2013 ਨੂੰ ਗੁਲਬਰਗਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 2008 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 402 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ 20.12.2007 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਫਾਸਟ ਟਰੈਕ ਕੋਰਟ-4, ਬਿਦਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ 'ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 (ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302, 34, 498 ਏ, 304-ਬੀ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 3,4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ 11.12.2002 ਨੂੰ ਬਿਦਰ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਦਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਏ1 ਤੋਂ ਏ3 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਦਾਜ ਵਜੋਂ 50,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਪਰ 6 ਤੋਲੇ ਸੋਨਾ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਾਮਾਨ/ਭਾਂਡੇ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਲਈ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਬਦਲੇ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਹੋਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਏ-1 ਤੋਂ ਏ3 ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, 2, 6 ਅਤੇ 14 ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ 13.2.2005 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3:15 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਗਦੀ ਕਿਉ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏ 1 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਉਸਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਏ 1 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲਾਈ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਦਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਓਸਮਾਨੀਆ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੇ 17.02.2005 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 5:45 ਵਜੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ

[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 999

2.1 ਇਹ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ, 307 ਅਤੇ 149 ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ- ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ FIR ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 31/2005 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ FIR ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 34, IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 4 ਅਤੇ 6 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀੜਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਸਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਵੀ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ। ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 28) ਨੇ ਪੀੜਤ ਦਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਮਾਮਲਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ, 304-ਬੀ, 302 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 4 ਅਤੇ 6 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਬਿਦਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 83/2005 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।

2.2 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ 28 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਸਮੇਤ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੇਟੇ ਸਮੇਤ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ DW 1 ਅਤੇ DW 2 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ

ਕਰਦਿਆਂ Cr. P.C. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

XXXXXX

ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ 20.12.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ 2 ਨੂੰ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

3. IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302, 34, 498ਏ, 304-ਬੀ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 3,4 ਅਤੇ 6 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਲਬਰਗਾ ਵਿਖੇ ਸਰਕਟ ਬੈਂਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 402/2008 ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ- ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਅਤੇ

ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4। ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ 5 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 498 ਏ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜੁਰਮ ਲਈ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 1,000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ।

4. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ
[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 1001

5. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਨੁਮੋਲੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

5.1 ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਠੋਸ ਕਾਰਨ

ਦਿੱਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

5.2 ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

5.3 ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਸਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

5.4 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ

ਵੱਲੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

XXXXXX

5.5 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ' ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਚੰਦੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2002) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 408 (ਪੈਰਾ 7); ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ (2003) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 26 (ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19); ਦੇਵਤਾ ਵੈਂਕਟ ਸਵਾਮੀ ਉਰਫ ਰੰਗਈਆ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (2003) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 700 (ਪੈਰਾ 5); ਮੇਨ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 692 (ਪੈਰਾ 12); ਚਾਣਕਯ ਧੀਬਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (2004) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 398 (ਪੈਰਾ 18); ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2006) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 303 (ਪੈਰਾ 7); ਬੰਨਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 790 (ਪੈਰਾ 10 ਅਤੇ 11); ਮਦਾਥਿਲ ਨਾਰਾਇਣਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2018) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 513 (ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ 9); ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਤਰ @ ਕਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਜੇ.ਟੀ. 2018 (12) ਐਸ.ਸੀ. 68: (2019) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 513

5.6 ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਤੇ 498 ਏ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

5.7 ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਥਿਤ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿਆਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਛਪੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ 90% ਤੱਕ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ 800 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਾਲੇ ਢੱਕਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਸਟੋਵ ਅਤੇ ਉਸੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਪਏ ਮਾਚਿਸ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5.8 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ

ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੋ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ
[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 1003

6.1 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6.2 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6.3 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ -

6.4 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਛੋਟੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ।

XXXXXX

6.5 ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਸੀ ਇਹ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ/ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ, ਐਟਲੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 807; ਅਹਰ ਰਾਜਾ ਖੀਮਾ ਬਨਾਮ ਸੌਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 1955 (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1285; ਉਮੇਦਭਾਈ ਜਾਦਵਭਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 228; ਗੋਪਾਲ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 355; ਸਾਂਬਾਸਿਵਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (1998) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 412; ਕੇ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਉਨੀਥਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 309 ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

6.6 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

7. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

7.1 ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7.2 ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1. ਅਸੀਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.1 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ
[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 1005

8. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਪੱਕਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ

ਗਵਾਹਾਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 28) ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 28 ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ:

"ਕਿ ਉਹ ਭੋਂਗੀਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਗਿਆਰ੍ਹਵੇਂ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ I.O., ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਜ਼ਲ ਗੰਜ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਹ 14.2.2005 ਨੂੰ ਓਸਮਾਨੀਆ ਜਨਰਲ ਹਸਪਤਾਲ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ 6:25 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਕਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ; ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਉਹ ਐਕਿਊਟ ਬਰਨਜ਼ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ ਕੌਰ ਪਤਨੀ ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ; ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਰਾਜੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਡਾਕਟਰ ਸੀ; ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ EX. P -2 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ EX. P-2 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ EX. P -2 (ਡੀ) ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ; EX. P -2 ਵਿਚ ਲਿਖਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ; ਉਹ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੀੜਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ ਕੌਰ ਨੂੰ

ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਚਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ; ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਨੇ EX. P -2 (ਏ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ; ਕਿ ਉਸਨੇ EX. P -2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਊਟੀ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ।

XXXXXX

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਉਸਨੇ ਪੀੜਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ ਕੌਰ ਦਾ R.T.I. EX. P -2 (ਏ) ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪੀੜਤ ਅਭਿਲਾਸ਼ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ; ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ EX. P-2 ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪੀੜਤ ਜਨਰਲ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੀ; EX. P -2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀੜਤ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਵਰਿੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ EX. P-2 ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਚੌਥੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਓਸਮਾਨੀਆ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਅਫਜ਼ਲ ਗੰਜ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਿਤ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਵਰਿੰਗ ਪੱਤਰ ਨੂੰ Ex.P-2(e) ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ Ex.P-2(f) ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਊਟੀ ਹਰ 15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ

ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ।

8.1 EX. P -2 'ਤੇ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਚੇਤੰਨ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸੀ। ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ:

"ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 7 ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਇਆ?

ਕੱਲ੍ਹ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੇੜੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੱਤੀ ਦੇ ਸਟੋਵ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਸ਼ਰਟ ਅਤੇ ਸਲਵਾਰ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਸਟਿੱਕ ਜਲਾਈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸੜਦੀ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਸਟਿੱਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਮਰੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ, ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਸੜ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 8 ਕੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ/ਭੁੱਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋ?

XXXXXX

ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10, 11 ਅਤੇ 12 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੀੜਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ:

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 10 ਤੁਹਾਡੇ ਪਤੀ ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀ ਸੀ?

ਮੇਰਾ ਪਤੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਗਲ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਪੈਸੇ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ। (ਮਰੀਜ਼ ਦਰਦ ਵਿੱਚ ਹੈ)। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 11 ਤੁਸੀਂ ਕਮਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਵੇਂ ਆਏ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਕਿੱਥੇ ਸੀ?

ਮੈਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਆਈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਧੀ ਦੂਜੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦਰਦ ਅਤੇ ਜਲਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 12 ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

ਬਿਦਰ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦਿਓਰ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚ ਨਾ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾਓ। ਮੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

9. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਭਾਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ/ਭੁੱਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀੜਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਅਚਾਨਕ ਸੜਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਸੜਨ/ਮੌਤ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਹ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ।

10. ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

11. ਉਮੇਦਭਾਈ ਜਾਦਵਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"10. ਇਕ ਵਾਰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਠੋਸ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

XXXXXX

11.1 ਸੰਬਾਸਿਵਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਣ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“8. ਅਸੀਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੇਸ (1996) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 225 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ

ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਕੀ ਇਹ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗੀ? ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ; ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਵਿਘਨ ਪਵੇ। ਪਰ ਜੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਲੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।

XXXXXX

11.2 ਕੇ. ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਉਨਜੀਤਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤੱਥ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਟਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਬੰਧਿਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਵੇ।

11.3 ਐਟਲੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ:

"5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕਿ ਹੇਠਲੇ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 417, ਅਪਰਾਧਿਕ P.C. ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਬੇਸ਼ਕ ਇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਲਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਸੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ
[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 1011

ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿੰਨੀਆਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬੇਕਸੂਰ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਜਿਸ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਜੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਰਜਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ 1952 CriLJ 331; ਵਿਲਾਇਤ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1953 ਐਸ.ਸੀ. 122 ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ

ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

11.4 ਕੇ. ਗੋਪਾਲ ਰੈੱਡੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨਾਲ ਘਿਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਤਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਵੇ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਹਨ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਖੁਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ।

XXXXXX

13. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਵਾਜਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

14. ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ ਮਹੁੰਮਦ ਅਖਤਰ @ ਕਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਅਖਤਰ @ ਕਰੀ

(ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਾਜਬ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਂਬਾਸਿਵਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ; ਉਮੇਦਭਾਈ ਜਾਦਵਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਟਲੀ (ਸੁਪਰਾ), ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXXXXX

ਵਿਜੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ
[ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.] 1013

ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi